

บทที่ 7

การวัดความเข้มของฝ้า

ฝ้า (Melasma) มีลักษณะเป็นผื่นสีน้ำตาลขอบชัด มักเกิดบริเวณแก้ม จมูก หน้าผาก คาง โดยมีความเข้มและรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ได้มีการพัฒนาระบบการวัดสีผิวหลายรูปแบบ ทั้งจากเป็นการประเมินโดยตัวบุคคล และเครื่องมือวัดความเข้มออกมาเป็นตัวเลข เช่น

7.1 Munsell color chart (28)

เป็นวิธีวัดสีโดยการจับคู่กับสีมาตรฐาน ซึ่งมีหนังสือมาตรฐานเป็น Munsell Book of Color ใช้เปรียบเทียบในระบบการวัดแบบ Munsell ในการวัดจะแบ่งเป็นค่าต่าง ๆ ดังนี้ hue คือ ระบุสีของวัตถุ โดยใช้สี มาตรฐานของค่าความยาวคลื่นในสเปกตรัมของแสงอาทิตย์ chroma ความบริสุทธิ์ของสี value คือ ความ สว่าง โดยค่า hue จะระบุเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ คือ P สำหรับสีม่วง, RP สำหรับแดงม่วง, R สำหรับแดง, YR สำหรับเหลืองแดง Y สำหรับเหลือง, โดยจัดเรียงเป็นเศษส่วน เช่น 5.0 R 6/10 หมายถึง สีตรงกึ่งกลางของสีแดงมีค่า value 6 chroma 10 สีที่มีค่าระบุ 10.0 R 6/10 หมายถึง hue ใกล้เคียง เหลืองแดง มีค่า value 6 chroma 10 และสีที่มีค่าระบุ 2.5 R 6/10 หมายถึง สีที่มีค่า hue ใกล้เคียงแดงม่วง มีค่า value 6 และ chroma 10

ได้มีการประดิษฐ์ "Skin and Hair Color Chart" ใช้สำหรับวัดสีของผิวหนังและเส้นผม โดยเฉพาะ ซึ่งประกอบด้วยแผ่นสีของ Munsell Book of Color 6 แผ่น ที่ประกอบด้วยค่า hue ดังนี้คือ 5.0 R, 7.5 R, 10.0 R, 2.5 R, 5.0 YR และ 7.5 YR

การวัดโดยวิธีใช้ Munsell color chart มีข้อเสียคือ มีข้อยุ่งยากและมีความแตกต่างจากการที่ตามอง วัตถุและกลับมามองสี ทำให้แปรผลไม่ตรงความจริง เรียกว่า contrast enhancement effect

7.2 Melasma Area and Severity Index (MASI) (2)

เป็นการประเมินความเข้มของฝ้าโดยแบ่งบริเวณใบหน้าออกเป็น 4 บริเวณ คือ หน้าผาก (forehead) แก้มขวา (right malar) แก้มซ้าย (left malar) คาง (chin) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30, 30, 30 และ 10 ตามลำดับ ทำการประเมินฝ้าแต่ละบริเวณโดยอาศัย 3 ตัวแปร คือร้อยละของบริเวณที่ถูกครอบคลุม

แบ่งเป็น 0 (ไม่ถูกครอบคลุม) ถึง 6 (ครอบคลุมคิดเป็นร้อยละ 90 - 100) ความเข้ม แบ่งเป็น 0 (ไม่มี) ถึง 4 (รุนแรง) และความสม่ำเสมอ แบ่งเป็น 0 (ไม่มี) 4 (มากที่สุด)

คำนวณค่า MASI ตามสูตรดังนี้

$$\text{MASI} = 0.3 (\text{DF} + \text{HF}) \text{AF} + 0.3 (\text{DMR} + \text{HMR}) \text{AMR} + 0.3 (\text{DML} + \text{HML}) \text{AML} + 0.1 (\text{DC} + \text{HC}) \text{AC}$$

D คือ ความเข้ม (darkness), H คือ ความสม่ำเสมอ (homogeneity), A คือ พื้นที่ (area), F คือ หน้าผาก (forehead), MR คือ แก้มขวา (right malar), ML คือ แก้มซ้าย (left malar), C คือ คาง (chin)

กรณีที่คำนวณได้ ค่า MASI ผลออกมาสูง หมายถึง มีความเข้มของฝ้ามาก

ในการวิจัยครั้งนี้มิได้ใช้ค่า MASI ในการประเมินความเข้มของฝ้าในผู้ป่วย เนื่องจากค่า MASI นั้นต้อง ได้จากการประเมินโดยบุคคลซึ่งเป็นนามธรรม (Subjective) อาจไม่ได้ตรงตามความเป็นจริง

7.3 Mexemeter เป็นเครื่องมือวัดความเข้มของสีผิวโดย probe ของเครื่องจะปล่อยแสงออกไปยังผิวหนึ่ง เมื่อเรากด probe ลงบนผิวหนึ่งเบา ๆ ในทิศทางที่ตั้งฉาก แสงบางส่วนจะถูกดูดซับไปโดยเม็ดสี ส่วนที่เหลือ จะสะท้อนกลับ ตัวหัว probe ก็จะได้รับแสงที่สะท้อนกลับมา แล้วคำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{MX} = \frac{500}{\log 5} \cdot \log \frac{\text{Infrared} - \text{Reflection}}{\text{Red} - \text{Reflection}} + \log 5$$

ออกมาเป็นค่าตัวเลข 3 หลัก นำค่าเหล่านี้มาเปรียบเทียบกับในการติดตามผลการรักษา

7.4 Colorimeter (29)

เป็นเครื่องวัดสีบริเวณพื้นผิวโดยใช้มาตรฐานระบบ CIE (Commission Internationale de l'Eclairage) ซึ่งมีประโยชน์คือ สามารถปรับใช้กับการรับรู้สีที่ไม่ใช่เส้นตรง (non-linear colour perception) ของสายตามนุษย์ได้ แบ่งเป็น 3 มิติ คือ แกน a (เขียว-แดง), แกน b (เหลือง - น้ำเงิน) และ แกน L (ความสว่าง) เครื่อง colorimeter ที่นิยมใช้ได้แก่

7. 4.1 Dr Lange Micro Color (Dr Bruno Lange GmbH Dusseldorf, FRG)

หน้าจอแสดงค่า L, a', b' มีแหล่งกำเนิดแสงจาก xenon flash light โดยตัววัดมีรูปร่างเป็นทรงกลม หน้าตัดเป็นวงกลมเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 มม. สัมผัสผิวหน้าโดยตรง ตัววัดและตัวรับแสงอยู่บนหัวของหน้าปัด ซึ่งทำมุม 6-8 องศา มีเส้นใย fiber optic นำลำแสงเข้าสู่ตัวเครื่องซึ่งบรรจุโฟโตเซลล์ซึ่งทำด้วยซิลิคอนจำนวน 6 ตัวเพื่อแปรผลแบบ tristimulus (แดง, เขียว, น้ำเงิน)

7.4.2 Minolta Chroma Meter CR-200 (Osaka, Japan)

หน้าจอแสดงค่า L , a , b มีแหล่งกำเนิดแสงจาก xenon flash light โดยตัววัดมีรูปร่างเป็นทรงกระบอก มีเส้นผ่านศูนย์กลางภายใน 5 มม. เส้นผ่านศูนย์กลางภายนอก 11 มม. ตัววัดแสงสัมผัสกับผิวหนังโดยตรง มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 มม. นำแสงไปสู่อิเล็กโตรเซลล์ซึ่งทำจากซิลิคอนซึ่งอยู่ที่ตัว probe แปลผลเป็น tristimulus

ในการวิจัยนี้เราใช้เครื่อง colorimeter ในการวัดความเข้มของผ้า เนื่องจากเครื่อง colorimeter สามารถ วัดความเข้มของผ้าโดยอ้างอิงระบบ CIE วัดค่าออกมาเป็นตัวเลขได้อย่างแม่นยำ และน่าเชื่อถือ

